

Aspergerův syndrom: Neobratnost a poruchy motoriky

Původně zveřejněno 2. dubna 2007 na:

https://iancommunity.org/cs/about_asds/aspergers_syndrome_clumsiness/

Překlad: Jiří Vaňáček; korekci překladu provedl František Březina

Už v prvních popisech Aspergerova syndromu byly u jedinců s touto poruchou popisovány poruchy motoriky a neobratnost.¹ Tyto deficity sice nejsou součástí oficiálního Diagnostického a statistického manuálu mentálních poruch (DSM-IV), avšak mají značný dopad na chorobopis a klinické zhodnocení jedince.^{2,3} Jedinci s Aspergerovým syndromem často vykazují zvláštní nebo nevyrovnané držení těla při chůzi a běhu, potíže v zacházení s míčem, problémy s rovnováhou, potíže s psaním rukou a těžkosti při napodobování póz, gest či pohybů.⁴

Jedna skupina vědců, detailně zkoumajících tyto potíže, přišla s teorií, že jsou způsobeny poruchou propriocepce (polohocitu), což je schopnost nervové soustavy vnímat polohu a pohyb jednotlivých částí těla. Pacienti postižení Aspergerovým syndromem neměli problémy s aktivitami *nevyžadujícími* tuto schopnost, ale selhávali v aktivitách, kde byla nutná. Dokázali například stát na jedné noze s otevřenými očima, avšak s očima zavřenými jim to činilo obtíže. Podle vědců provádějících výzkum by tento fakt vysvětloval proměnlivost výsledků získaných mnoha studiemi motorických poruch, a rovněž by vysvětlil, proč dítě s diagnózou špatné koordinace očí a rukou dokáže s přehledem hrát počítačové hry vyžadující tuto koordinaci, ale přitom má značné potíže při házení a chytání míče, či kopání do něj.⁵ Nejedná se zde totiž o nedostatečnou koordinaci očí a rukou, ale o špatnou propriocepci.

Jeden možný závěr je, že neobratnost a potíže s motorikou mohou být určující pro rozlišení postižených Aspergerovým syndromem od postižených s vysoce funkčním autismem,⁶ přestože některé studie neprokazují žádný rozdíl mezi těmito postiženími.^{7,8,9} Nadále se tedy vede debata o tom, zdali vůbec existuje zcela jasná hranice mezi vysoce funkčním autismem a Aspergerovým syndromem.^{10,11}

---

¹ Firth, U. (1991). *Autism and Asperger Syndrome*. Cambridge, UK: Cambridge University Press

² Bonnet, K.A., & Gao, X.K. (1996). Asperger syndrome in neurologic perspective. *Journal of Child Neurology*, 11, 483-489.

³ Wing, L. (1981). Asperger's syndrome: A clinical account. *Psychological Medicine*, 11, 115-129.

⁴ Attwood, T. (1998). *Asperger's syndrome: A guide for parents and professionals*. London and Philadelphia: Jessica Kingsley Publishers. (pg. 103-111)

⁵ Weimer, A.K., Schatz, A.M., Lincoln, A., Ballantyne, A.O., & Trauner, D.A. (2001). "Motor" impairment in Asperger syndrome: Evidence for a deficit in proprioception. *Developmental and Behavioral Pediatrics*, 22(2), 92-101.

⁶ Tantam, D. (1988). Asperger's syndrome: annotation. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 29, 245-255.

⁷ Jansiewicz, E.M., Goldberg, M.C., Newschaffer, C.J., Denckla, M.G., Landa, R., & Mostofsky, S.H. (2006). Motor signs distinguish children with high functioning autism and Asperger's syndrome from controls. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 36, 613-621.

⁸ Ghaziuddin, M., & Butler, E. (1998). Clumsiness in autism and Asperger syndrome: A further report. *Journal of Intellectual Disability Research*, 42(1), 43-48.

⁹ Manjiviona, J., & Prior, M. (1995). Comparison of Asperger syndrome and high-functioning autistic children on a test of motor impairment. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 25(1), 23-29.

¹⁰ Miller, J.N., & Ozonoff, S. (1997). Did Asperger's cases have Asperger disorder? A research note. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 38(2), 247-51.

¹¹ Klin, A., Pauls, D., Schultz, R., & Volkmar, F. (2005). Three diagnostic approaches to Asperger's syndrome: Implications for research. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 35(2), 221-234.

Níže text původního článku:

Asperger's Syndrome: Clumsiness and Poor Motor Skills

Date Last Revised: October 30, 2008

Date Published: April 2, 2007

Since earliest descriptions of Asperger's syndrome, individuals with the disorder have been observed to exhibit poor motor skills and clumsiness. ¹ Although not currently part of official DSM-IV diagnostic criteria, such deficits figure heavily in clinical accounts and assessments. ^{2,3} Individuals with Asperger's often display an odd or uneven gait when walking or running, trouble with ball skills, difficulty with balance, poor handwriting skills, and difficulty imitating or mirroring others' postures, gestures, or movements. ⁴

One group of researchers examining these difficulties in detail has theorized that they are due to faulty *proprioception*, that is, to a problem with the sensory system that provides information about where one's body is in space and how one is moving. Participants with Asperger's in their study performed fine on motor activities that did *not* involve this sense, but poorly on all of those that did. For example, they could balance on one leg as long as they had their eyes open, but could not when asked to close their eyes. This explanation, say the researchers, would explain the variable results that have been obtained across many studies on motor deficits, and would also explain why a child described as having poor eye-hand coordination because he was terrible at catching, throwing, and kicking a ball could perform like a whiz on computer games that required eye-hand coordination. ⁵ The deficit involved may not have been eye-hand coordination at all, but proprioception.

It has been suggested that clumsiness and motor skills deficits might be a factor that distinguishes those with Asperger's from those with high functioning autism, ⁶ although several studies have shown no difference between the groups. ^{7,8,9} Of course, whether there is a clear and distinct difference between high-functioning autism and Asperger's syndrome in general is still being debated. ^{10,11}